

Kasvun ja oppimisen lautakunta 26.03.2024 § 69

§ 69

Suomenkielisen varhaiskasvatuksen vuorohoidon palveluverkko ja sitä koskevia muutoksia

Valmistelijat / lisätiedot:
Hovi Salla
Konttinen Nina
Smeds Kati
Alakoskela Mirva
Ojanen Tarja
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Varhaiskasvatuksen johtaja Mattila Virpi

Kasvun ja oppimisen lautakunta päättää, että Monikon päiväkodin viikonloppuisin toteutettava ja Silkkiniityn päiväkodin arki-iltaisin toteutettava vuorohoito päättyy 31.7.2024 vähäisen tarpeen vuoksi.

Käsittely

Varhaiskasvatuksen johtajan estyneenä ollessa asian esitteli varhaiskasvatuksen kehittämispäällikkö Raija Laine.

Päätös

Kasvun ja oppimisen lautakunta:

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Vuorohoito on varhaiskasvatusta, jota järjestetään päivällä tapahtuvan varhaiskasvatuksen lisäksi iltaisin, öisin, viikonloppuisin sekä arki- ja juhlapyhinä vuorohoitopäiväkodeissa. Vuorohoito on tarkoitettu perheille, joilla on säännöllistä vuorohoidon tarvetta. Sitä tarjotaan lapsille, joiden molemmat samassa taloudessa asuvat huoltajat ovat vuorotyössä tai opiskelevat iltaisin tai viikonloppuisin.

Espoossa on tarjolla kahdenlaista vuorohoitoa. Ympäri vuorokautisessa vuorohoidossa lapsi voi jäädä vuorohoitoon myös yöksi, ja se on auki vuoden jokaisena päivänä. Lisäksi tarjolla on pidennetyn aukiolon vuorohoitoa, jossa päiväkotia aukeaa aikaisin aamulla ja sulkeutuu myöhään illalla. Pidennetyn aukiolon vuorohoitoyksikkö on auki joko maanantaista sunnuntaihin tai maanantaista perjantaihin.

Vuorohoidossa lapsen läsnäoloajat perustuvat huoltajien työvuoroihin tai opiskeluaikoihin. Huoltajat varaavat lapsen vuorohoidon läsnäoloajat viimeistään edellisen viikon maanantaina kello 18.00 mennessä. Varhaiskasvatustyöyksikön johtaja resursoi huoltajien varausten perusteella henkilöstöä suhdeluvun mukaisen määrän kattamaan lasten läsnäoloajat. Työvuoroluettelo laaditaan kuudeksi viikoksi etukäteen, mutta siihen voi tehdä sen tie-doksi antamisen jälkeen muutoksen työntekijän

suostumuksella tai yksipuolisesti perustellusta syystä. Perusteltu syy on esimerkiksi se, ettei yhtään lasta ole varausten perusteella tulossa paikalle. Lasten määrä Espoon suomenkielisen varhaiskasvatuksen järjestämässä vuorohoidossa on laskenut vuosina 2018-2023.

Vuosi	Lasten lukumäärä	Osuus lapsista %
2018	347	2,4
2019	287	1,9
2020	264	1,8
2021	290	1,9
2022	259	1,7
2023	235	1,5

Taulukko: Lapsia Espoon kunnan järjestämässä vuorohoidossa ja osuus lapsista vuosina 2018-2023

Suomenkielisen varhaiskasvatuksen vuorohoidon palveluverkko

Suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa on kuusi vuoroa tarjottavaa päiväkotia, joista kolmessa tarjotaan ympärivuorokautista varhaiskasvatusta ja kolmessa pidennetyn aukiolon mukaista varhaiskasvatusta. Pidennetyn aukiolon päiväkodeista yksi on auki vuorohoitotarpeen mukaisesti maanantaista sunnuntaihin klo 06.00-22.00 ja toinen klo 05.30-22.00 sekä yksi maanantaista perjantaihin klo 07-22.00 (tarvittaessa klo 06.00-22.00).

Suomenkielisen varhaiskasvatuksen seitsemästä palvelualueesta viidellä sijaitsee vuorohoitoyksikkö:

Leppävaara itä: Monikko (pidennetty aukiolo klo 06.00-22.00) ja Kepeli (ympäri vuorokautinen)

Leppävaara länsi: ei vuorohoitoyksikköä

Tapiola: Silkkiniitty (pidennetty aukiolo klo 07.00-22.00)

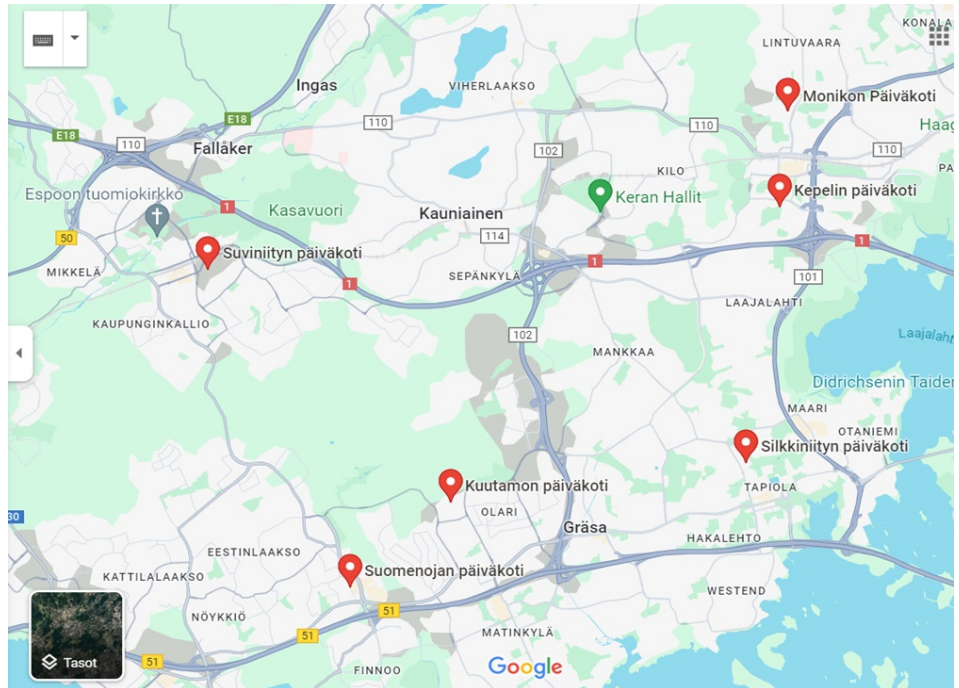
Matinkylä-Olari: Kuutammo (pidennetty aukiolo klo 05.30-22.00)

Espoonlahti: Suomenoja (ympäri vuorokautinen)

Espoon keskus etelä: Suviniitty (ympäri vuorokautinen)

Espoon keskus pohjoinen: ei vuorohoitoyksikköä

Karttakuva suomenkielisen varhaiskasvatuksen vuorohoidon palveluverkosta

Leppävaara

Leppävaaran alueella sijaitsee Kepelin ympärivuorokautinen päiväkoti ja Monikon pidennetyn aukiolon päiväkoti, joka on auki maanantaista sunnuntaihin klo 06.00–22.00.

Kepelin päiväkodissa vuonna 2023 oli keväällä 96 lapselle ja syksyllä 84 lapselle paikkapäätös. Kepelin päiväkodissa kaikki lapset tarvitsevat vuorohoitoa, ja siellä järjestetään varhaiskasvatuksen lisäksi esiopetusta. Toimintavuonna 2022–2023 Monikon päiväkodissa noin 110 lapsesta keskimäärin 24 lapsella oli vuorohoitotarve, ja toimintavuonna 2023–2024 noin 20 lasta tarvitsee vuorohoitoa.

Vuoden 2023 seurannan mukaan viikonloppujen aikana Monikon päiväkodissa läsnä olleen lapsimäärän vaihteluväli oli 0–7 lasta. Keskimäärin alle 3-vuotiaiden viikonloppukäyttäjien määrä oli 0,4 ja 3-vuotta täyttäneiden 2,2 lasta. Kepelin päiväkodissa läsnä olleiden lasten määrä vaihteli 4 ja 23 välillä. Keskimäärin viikonloppujen aikana oli 2,5 alle 3-vuotiasta ja 10,0 yli 3-vuotiasta lasta.

Mikäli yksikin lapsi tarvitsee viikonloppuna vuorohoitoa ja hänen varhaiskasvatusaikatarpeensa on pidempi kuin yhden työntekijän työaika, tulee resursoida kaksi työntekijää kattamaan lapsen läsnäoloaika. Mikäli huoltaja peruu varauksen myöhään tai jättää kokonaan perumatta, henkilöstön resursointia ei voi työehtosopimuksen mukaan enää työnantajan taholta muuttaa. Tällöin henkilöstöä on resursoitu liikaa. Voi myös syntyä tilanne, että varhaiskasvatusyksikössä on sekä lauantaina että sunnuntaina kaksi työntekijää lapsen läsnäolovaruksen mukaisesti eikä yhtään lasta tulekaan paikalle. Monikon varhaiskasvatusyksikössä oli vuoden 2023 94 viikonloppupäivästä (pois luettu heinäkuu) edellä esitetyn mukaisia päiviä 14 (0 lasta, kaksi työntekijää).

Tapiola

Tapiolan palvelualueen Silkkiniityn päiväkoti on avoinna klo 22.00 saakka lapsille, joilla on tarve vuorohoidolle. Vuonna 2022 näitä lapsia oli viisi ja vuonna 2023 neljä. Vuonna 2022 varattuja iltahoitokertoja oli yhteensä 56.

Varatuista hoitokerroista toteutui 33. Vuonna 2023 hoitokertoja varattiin yhteensä 40, joista toteutui 36. Hoitokerralla oli läsnä tyypillisesti yksi yli 3-vuotias lapsi.

Silkkiniityn päiväkodissa on yksi lastenhoitajan vakanssi iltta-aukiolon mahdollistamiseksi. Tämä henkilöresurssi mahdollistaisi laskennallisesti seitsemän yli 3-vuotiaan lapsen yhtäaikaisen iltahoidon. Työehtosopimukseen perustuvan työvuorojen vahvistamisaikataulun takia henkilöstön työvuorot suunnitellaan kuudeksi viikoksi kerrallaan. Huoltajien tulee ilmoittaa seuraavan viikon vuorohoidon tarpeesta kuluvaan viikon maanantaina klo 18 mennessä. Iltahoidon vähäisen tarpeen takia henkilöresurssi jää tosiasiallisesti usein hyödyntämättä.

Espoon keskus

Espoon keskuksen eteläisellä palvelualueella on Suviniityn päiväkotitoiminta, joka aloittanut toiminnan 1.1.2021. Päiväkotitoiminta on avoinna kaikkina vuorokauden aikoina ja kaikkina vuoden päivinä.

Suviniityn päiväkodissa on kuusi päiväaikaan toimivaa ryhmää ja kolme vuorohoitoryhmää. Suviniityn päiväkodissa varhaiskasvatuspaikkoja on noin 140 lapselle. Vuorohoitopaikkoja on Suviniityssä lasten iästä riippuen noin 50 lapselle (vuorohoidon lapsimäärä 13.2.2024 on 52 lasta).

Matinkylä-Olari

Matinkylä-Olarin palvelualueella Olarissa toimii Kuutamon päiväkotitoiminta, joka tarjoaa viikon jokaisena päivänä pidennetyn aukiolon klo 05.30-22.00 välillä. Päiväkotitoiminta on avoinna vuoden jokaisena päivänä ja siellä tarjotaan varhaiskasvatukseen lisäksi esiopetusta. Päiväkodissa toimii kuusi ryhmää ja varhaiskasvatuspaikkoja on noin 100. Lasten iästä johtuen lapsimäärä vaihtelee. Mikäli pidennetyn aukiolon tarvitsijoita ei ole ollut, varhaiskasvatus- ja esiopetuspaikkoja on tarjottu myös vain klo 06.30-18.00 välillä varhaiskasvatusta tarvitseville lapsille.

Espoonlahti

Espoonlahdessa toimii Suomenojan ympärivuorokautinen päiväkotitoiminta. Päiväkodissa järjestetään varhaiskasvatukseen lisäksi esiopetusta. Päiväkotitoiminta on avoinna vuoden jokaisena päivänä. Vuonna 2023 tiloihin tehtiin elinkaarta jatkava peruskorjaus.

Päiväkodissa toimii viisi lapsiryhmää ja kaikkiaan yksikköön mahtuu 90 lasta, mutta palveluntarpeesta johtuen lapsimäärät vaihtelevat. Yksikköön valitaan ainoastaan lapsia, joilla on tarve ympärivuorokautiseen varhaiskasvatukseen eli hoidon tarve jatkuu klo 22.00 jälkeen. Vuonna 2022 yksikössä ympärivuorokautista hoitoa tarvitsevia oli keskimäärin 74 lasta. Vuonna 2023 lapsia oli 65, mutta lapsia ohjattiin myös muihin Espoon vuorohoitoyksiköihin alkavan remontin alta.

Vuonna 2022 lapsia oli keskimäärin 74 ja näistä 35 lasta tarvitsi yöhoitoa kyseisen vuoden aikana. Arkisin ja viikonloppuisin yöhoitoa tarvitsevien lasten lukumäärä vaihteli 1–14 välillä eri hoitokerroilla. Varatuista yöhoitokerroista arkisin ja viikonloppuisin peruuntui noin 10 %. Ainostaan arkisin iltahoitoa tarvitsi 30 lasta ja näistä varatuista hoitokerroista peruuntui noin 10 %. Kaikkiaan viikonloppuisin lapsia varhaiskasvatuksessa oli keskimäärin 20 eri pituisia hoitoaikoja. Viikonlopuille varattuja hoitoaikoja peruuntui noin 30 %.

Vuonna 2023 Suomenojan päiväkodissa toteutettiin peruskorjaus touko-marraskuun välisenä aikana. Tällöin yksikön lapsia sijoitettiin Kepelin ympärivuorokautiseen päiväkotiin sekä Merikansantiellä sijaitsevaan väistötilaan. Vuoden 2023 osalta lapsimäärä oli pienempi, vain 42 lasta, jotta väistötiloissa toimiminen oli mahdollista toteuttaa. Lasten hoitoaikojen suhde ja niiden peruuntuminen vastasi vuoden 2022 toteutumia.

Vuonna 2024 Suomenojan päiväkodissa on 64 lasta, johon sisältyy myös kahdeksan ”päivälasta”. Näitä lapsia on poikkeuksellisesti sijoitettu yksikköön johtuen alueen haasteellisesta paikkatilanteesta.

Henkilöstöresurssi mahdollistaa 64 lapsen ympärivuorokautisen hoidon järjestämisen Suomenojan päiväkodissa. Päiväkodissa on käytössä kuuden viikon työvuorolista, jossa määritellään henkilökunnan työvuorot. Edellisen viikon maanantaina huoltajat varaavat tarvitsemansa varhaiskasvatusajan, jonka perusteella yksikön esihenkilö viimeistelee henkilökunnalle seuraavan viikon työvuorot.

Suomenkielisen varhaiskasvatuksen vuorohoidon palveluverkon muutostarpeet

Suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa on seurattu vuorohoidon käyttöä eri päiväkodeissa. Käyttäjämäärä on havaittu joissakin päiväkodeissa ja joinakin aikoina hyvin vähäiseksi, josta aiheutuu henkilöstöresurssin hukkakäyttöä. Alhaisella käytöllä toiminnasta tulee hyvin kallista.

Lautakunnalle esitetään, että Tapiolan palvelualueen Silkkiniityn päiväkodin ilta-aukiolo päättyy 31.7.2024 perustuen vähäiseen tarpeeseen. Vastaavaa palvelua tarvitsevat Tapiolan palvelualueen lapset ohjataan jatkossa muihin vuorohoitoa tarjoaviin yksiköihin. Lähimpänä Tapiolan palvelualueetta sijaitsevat pidennettyä aukioloa tarjoavat yksiköt ovat Monikon päiväkotit (etäisyys autotietä pitkin 6,8 km Silkkiniityn päiväkodista) ja Kuutamon päiväkotit (etäisyys autotietä pitkin 5,3 km Silkkiniityn päiväkodista).

Lautakunnalle esitetään myös, että Leppävaaran itäisen palvelualueen Monikon päiväkodin viikonloppujen aukiolo päättyy 31.7.2024 hyvin vähäisen tarpeen vuoksi. Monikon päiväkodin aukiolo on muutoksen jälkeen maanantaista perjantaihin klo 06.00-22.00. Muutos koskee nykytilaan pohjautuvan arvion mukaan seitsemää lasta. Muutokseen perustuen huoltajat hakevat tarpeensa mukaan lapselleen uuden esiopetus- ja varhaiskasvatuspaikan. Lähin vuorohoitoyksikkö on Kepelin päiväkotit, joka sijaitsee 1,7 kilometrin päässä Monikon päiväkodista. Kepelin päiväkodissa tarjotaan sekä varhaiskasvatusta että esiopetusta.

Tehdyn arvioinnin perusteella Kepelin, Kuutamon, Suomenojan ja Suviniityn päiväkoteihin ei kohdistu muutostarpeita. Suviniityn päiväkotit palvelee laajalta alueelta espoolaisia lapsiperheitä, koska yksikössä on sekä päivä- että vuorohoitoryhmiä. Nykyinen yksikön tapa järjestää varhaiskasvatusta ja vuorohoitoa on toimiva ja yksikön lapsiryhmämäärä on tehokkaasti käytössä. Suviniityn päiväkodin vuorohoitoa tarvitsevien lasten määrä on kasvanut viime vuosien aikana. Kepelin, Suomenojan ja Kuutamon päiväkodeissa on tarvittaessa mahdollisuus vastaanottaa uusia lapsia, joilla on tarvetta ympärivuorokautiseen tai pidennetyn aukioloajan varhaiskasvatukseen.

Muutosten lapsivaikutuksen arviointi

Lapsivaikutuksen arviointi kohdentuu Silkkiniityn ja Monikon päiväkotien edellä esitettyihin muutoksiin. Kepelin, Kuutamon, Suomenojan ja Suviniityn päiväkoteihin ei kohdistu muutosesityksiä.

Monikon päiväkodin viikonloppuaukiolon päättyminen koskee nykytilaan pohjautuvan arvion mukaan seitsemää lasta. Viikonloppuisin tapahtuvan vuorohoidon päättymisen myötä huoltajien tulee tarvittaessa hakea lapselleen uutta esiopetus- ja varhaiskasvatuspaikkaa. Kuljetusmatka mahdolliseen uuteen yksikköön saattaa muuttua.

Lasten vertaisryhmä voi muutoksessa vaihtua. Lapsen kokemus kuulumisesta uuteen ryhmään sekä henkilöstön tuntemus lapsen vahvuuksista, mielenkiinnon kohteista ja tarpeista alkaa kehittyä heti muutoksen alusta alkaen. Lapsen läsnäolo viikonloppuisin uudessa yksikössä mahdollistaa paremmin lapsen vertaissuhteet, koska vähäisen käyttäjämäärän vuoksi lapsi on nykyisin Monikon päiväkodissa usein yksin tai kaksin ilman vertais- tai ikäseuraa.

Silkkiniityn päiväkodin ilta-aikaan tapahtuvan varhaiskasvatuksen päättyminen koskee arviolta neljää lasta, joista yksi lapsi on tuleva esioppilas ja kolme lasta ovat varhaiskasvatusikäisiä. Huoltajien tulee hakea näille lapsille tarvittaessa uusi esiopetus- ja varhaiskasvatuspaikka. Muutoksessa lasten esiopetus- ja varhaiskasvatusyksikkö saattaa vaihtua ja kuljetusmatka pidentyä. Lapset saisivat yksikön vaihtuessa uuden vertaisryhmän, jossa lapsille olisi ilta-aikaan enemmän vertaussuhteita nykytilaan verrattuna. Nykyisin lapset ovat harvakseltaan paikalla ja pääsääntöisesti yksin iltahoidossa olevana lapsena.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi